

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-35>

УДК 330.332

ТЕНДЕНЦІЇ ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ

INVESTMENT TRENDS IN UKRAINE

Гук Ольга Володимирівна

кандидат економічних наук, доцент,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8129-8392>

Мохонько Ганна Анатоліївна

кандидат економічних наук, доцент,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2126-6871>

Шендерівська Ліна Петрівна

кандидат економічних наук, доцент,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3104-9803>

Guk Olga, Mokhonko Hanna, Shenderivska Lina

National Technical University of Ukraine
“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

У статті розкрито основні тенденції інвестування в Україні. Авторами проаналізовано розмір прямих іноземних інвестицій в Україну та прямі іноземні інвестиції з України протягом 2016–2020 рр. Наведено перелік основних країн-інвесторів в Україну в 2020 році. Виокремлено передумови стабільного економічного розвитку країни та її регіонів. У статті досліджено фактори інвестиційної привабливості України. Розглянуто капітальні інвестиції помислових підприємств в 2015–2020 рр. Проаналізовано найбільш привабливі галузі для власників промислових підприємств та держави в контексті капітальних інвестицій за видами промислової діяльності протягом 2015–2020 рр. Авторами детально досліджено галузі переробної промисловості у 2015–2020 рр. і визначено найбільш та найменш привабливі галузі для інвестиційних вливань. У статті авторами оцінено тенденції в галузі машинобудування, зокрема певні негативні зміни в обсязі інвестицій в зв'язку із пандемією. Авторами визначено, що в 2020 році через негативний економічний та політичний стан в країні, найбільше скоротився обсяг інвестицій в галузь виробництва автотранспорту. Розглянуто пріоритетні напрями іноземних капіталовкладень в Україні за 2020 рік та визначено переробну промисловість, фінансову діяльність, торгівлю та інші напрями іноземних капіталовкладень як найбільш пріоритетні галузі. Виокремлено основні проблеми розвитку інвестиційної діяльності в Україні та в результаті проведених досліджень визначено перспективи регулювання процесу розвитку інвестиційної системи в Україні. Авторами наведено стратегічні орієнтири щодо формування позитивного інвестиційного клімату в Україні та проаналізовано причини несприятливого інвестиційного клімату. Авторами запропоновано комплекс заходів для покращення інвестиційного клімату в Україні.

Ключові слова: тенденції інвестування, іноземні інвестиції, інвестиційна привабливість, проблеми розвитку інвестиційної діяльності.

В статье раскрыты основные тенденции инвестирования в Украину. Авторами проанализированы размер прямых иностранных инвестиций в Украину и прямые иностранные инвестиции из Украины в течение 2016–2020 гг. Приведен перечень основных стран-инвесторов в Украину в 2020 году. Выделены предпосылки стабильного экономического развития страны и ее регионов. В статье исследованы факторы инвестиционной привлекательности Украины. Рассмотрены капитальные инвестиции промышленных предприятий в 2015–2020 гг. Проанализированы наиболее привлекательные отрасли для владельцев промышленных предприятий и государства в контексте капитальных инвестиций по видам промышленной деятельности в течение 2015–2010 гг. Авторами подробно исследованы отрасли перерабатывающей промышленности в 2015–2020 гг. И определены наиболее и наименее привлекательные отрасли для инвестиционных вливаний. В статье авторами оценены тенденции в области ма-

шиностроєння, в частині определенні негативні зміни в об'ємі інвестицій в зв'язі з пандемією. Авторами встановлено, що в 2020 році із-за негативного економічного і політичного положення в країні, найбільш інтенсивно скоротився об'єм інвестицій в галузь виробництва автотранспорту. Розглянуті пріоритетні напрями іноземних капіталовкладень в Україні 2020 року і визначені переробляюча промисловість, фінансова діяльність, торгівля і інші напрями іноземних капіталовкладень як найбільш пріоритетні галузі. Виділені основні проблеми розвитку інвестиційної діяльності в Україні і в результаті проведених досліджень визначені перспективи регулювання процесу розвитку інвестиційної системи в Україні. Авторами наведено стратегічні орієнтири по формуванню позитивного інвестиційного клімату в Україні і проаналізовані причини несприятливого інвестиційного клімату. Авторами запропоновано комплекс заходів по покращенню інвестиційного клімату в Україні.

Ключові слова: тенденції інвестування, іноземні інвестиції, інвестиційна привлекателність, проблеми розвитку інвестиційної діяльності.

Economic development is impossible without investment. The efficiency of investment activity depends on the investors decisions and on the interest of the state in building an effective investment policy, on the formation of investment attractiveness of the country. The purpose of the article is to substantiate the strategic guidelines of state and investors investment policy. To study the vision of the directions of solving investment policy problems, a content analysis of researchers' scientific works is conducted, a quantitative analysis of investment structure by investing countries, dynamics of investment volumes by types of economic activity are carried out to substantiate relevant strategic investment guidelines. The article reveals the main trends of investing in Ukraine. The authors analyze the amount of foreign direct investment in Ukraine and foreign direct investment from Ukraine during 2016–2020. The list of major countries-investors in Ukraine in 2020 is given. Prerequisites for stable economic development of the country and its regions are highlighted. The article examines the factors of investment attractiveness of Ukraine. The capital investments of industrial enterprises in 2015–2020 are considered. The most attractive industries for owners of industrial enterprises and the state in the context of capital investments by types of industrial activity during 2015–2020 are analyzed. Also the most and the least attractive industries for investment infusions are determined. In the article, the authors assess trends in the field of mechanical engineering, including some negative changes in investment in connection with the pandemic. The authors determine that in 2020, due to the negative economic and political situation in the country, the largest decrease in investment in the automotive industry. The priority directions of foreign investments in Ukraine for 2020 are considered and the processing industry, financial activity, trade and other directions of foreign investments are determined as the most priority branches. The main problems of investment activity development in Ukraine are highlighted and as a result of the conducted research the prospects of regulating the process of investment system development in Ukraine are determined. The authors present strategic guidelines for the formation of a positive investment climate in Ukraine and analyze the causes of an unfavorable investment climate. The authors propose a set of measures to improve the investment climate in Ukraine.

Keywords: investment trends, foreign investment, investment attractiveness, problems of investment activity development.

Постановка проблеми. Інвестування є драйвером розвитку інвестиційного клімату в Україні. В умовах швидкозмінного середовища надзвичайно важливим завданням є формування ефективного механізму інвестування та інвестиційної системи, що зумовлює актуальність цієї статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні засади інвестування досліджують у своїх працях наступні науковці: Бенджамін Грем [1], Мельник А.В. [5], Шевчук В.Я. [8], Рогожин П.С. [8] та інші. Незважаючи на значні дослідження в галузі інвестування недостатньо дослідженими залишаються питання зміни пріоритетних напрямів іноземних інвестицій в період пандемії.

Мета статті. Метою статті є дослідження тенденцій інвестування в Україні та виокремлення найбільш привабливих галузей для інвестування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток інноваційно-інвестиційної системи в

умовах ринкової економіки є об'єктивним і швидкозмінним явищем, яке потребує регуляторних організаційно-економічних механізмів і важелів з боку держави, що дозволятимуть ефективно впливати на динаміку і структуру змін економічної системи. Завдяки вірно сформованій інноваційно-інвестиційній політиці можна сформувати таку структуру національного господарського комплексу, яка забезпечувала б максимально ефективно використання наявних ресурсів та передумов для сталого розвитку країни.

В процесі інвестиційної діяльності організація, як правило, зіштовхується з завданням вибору інвестиційного рішення. Прийняття ефективного інвестиційного рішення можливе з урахуванням наступних факторів: вид інвестиції, вартість інвестиційного проєкту, множинність доступних проєктів, обмеженість фінансових ресурсів, ризик, пов'язаний з прийняттям інвестиційного рішення, бажаний рівень дохідності, перевіряючи його на адекватність за допомогою існуючих методів

визначення ставки дисконтування та в цілому впливає на оцінку компанії або окремого виду бізнесу [2]. Тому, інвестиційна діяльність підприємств, потребує глибоких знань теорії та практики у сфері обґрунтування інвестиційних рішень, виборі напрямів та форм інвестування.

Актуальність інвестування інноваційної діяльності полягає в тому, що в Україні інвестиційний процес здебільшого розглядається відокремлено від інноваційного і для внесення позитивних змін необхідно визначати основні проблеми і перспективи розвитку саме інвестиційно-інноваційного ринку.

Ретроспективний аналіз конкурентоспроможності підприємств дозволяє стверджувати, що інноваційний розвиток є основною передумовою економічного зростання, а управління інноваціями підприємств промисловості є основним завданням їх розвитку [5].

Розглянемо прямі іноземні інвестиції в Україні протягом 2016–2020 років (табл. 1).

Таблиця 1
Прямі іноземні інвестиції в Україну з 2016–2020 рр, млн. дол. США

Рік	Прямі іноземні інвестиції в Україну	Прямі іноземні інвестиції з України
2016	3 810	3 794
2017	3 692	3 684
2018	4 455	4 460
2019	5 860	5 212
2020	- 343	- 405

Джерело: [6]

Таблиця 2
Основні країни-інвестори в Україну, 2020 рік

Країна	Обсяг інвестицій, млн. дол.	У % до підсумку
Кіпр	8979,7	32,42
Нідерланди	6452,7	23,29
Велика Британія	2047,9	7,39
Німеччина	1824,7	6,59
Швейцарія	1532,9	5,53
Австрія	1018,8	3,68
Франція	753,6	2,72
Польща	612,8	2,21
Угорщина	544,8	1,97
Люксембург	489,3	1,77
Інші країни ЄС	3444,7	12,43
Всього	27701,9	100,00

Джерело: [4]

Загалом, якщо аналізувати ПІІ в Україну за період 2016–2020 рр., то найбільшими вони були в 2019 р (5 860 млн. дол США), а найменшими в 2020 р. (-343 млн.дол. США), що зумовлено пандемією у світі. Аналогічна ситуація відбулася з ПІІ з України, зокрема найбільшими вони були в 2019 р. і становили 5 212 млн. дол США, а найменшими в 2020 р. (-405 млн. дол США) [6].

Основні країни-інвестори в Україну представлені в таблиці 2.

Кіпр є найбільшим інвестором в Україну вже протягом 10 років, випередивши Нідерланди у 2011 році.

Однією з передумов стабільного економічного розвитку країни та її регіонів є формування та підтримка сприятливого інвестиційного іміджу в уяві потенційних інвесторів. Визначальним завданням державної політики у сфері інвестиційної діяльності є формування сприятливого інвестиційного клімату та зменшення інвестиційного ризику для іноземних інвесторів [8].

Україна зі значним внутрішнім ринком, великим промисловим та сільськогосподарським потенціалом, багатими та різноманітними природними ресурсами та вигідним геополітичним розташуванням може стати одним із провідних європейських отримувачів інвестицій. Україна успадкувала потужну інфраструктуру для вивезення видобутої сировини, металів, хімічних добрив та зерна на світові ринки. Це нафто- і газопроводи, портові споруди, залізниця і т.п.

Найважливішими перевагами України для інвесторів з позицій сучасного та потенційного стану розвитку країни можна вважати наступне (табл. 3).

Динаміка підприємств, що займаються інвестиційною діяльністю через постійні капітальні вкладення щорічно зростають. Протягом останніх 5-ти років починаючи з 2015 року їх кількість майже залишилася на тому ж рівні – близько 130 тис. підприємств. Причиною такої стабільності були втрати контактів з російськими промисловими підприємствами та складність технологічної співпраці через політичні події з Європою.

Однак починаючи з 2017 року, після послаблення кризових процесів, кількість почала зростати майже на 6 тис. підприємств у 2019 році. У порівнянні з 2018 роком у 2019 році ця кількість збільшилася на 4465 одиниць або на 3,6%.

Загальна кількість капітальних інвестицій, що була вкладена представлена на рис. 1.

Таблиця 3

Фактори інвестиційної привабливості України

№	Фактор інвестиційної привабливості	Характеристика
1.	Вигідне геополітичне розміщення	Країна має вихід до Чорноморського басейну; розташована на перехресті транспортних шляхів Європа – Азія, Північ – Південь
2.	Високий рівень природно-ресурсної забезпеченості	За кількістю розвіданих запасів марганцевих руд Україна – друга в світі і перша – серед країн СНД; запасами вугілля, залізної руди, вторинних каолінів, калійних солей, глинистої сировини країна забезпечена на 100–200 років
3.	Дешева кваліфікована робоча сила	Середньомісячна заробітна плата в Україні за січень-вересень 2020 р. становить 10000 грн., тоді як рівень мінімальної заробітної плати у країнах-членах ЄС (2020 р.): Франція – 2328,5 євро, Англія – 2260,0 євро.
4.	Місткий споживчий ринок	Річна місткість українського споживчого ринку за урядовими оцінками – 32,122 млрд. дол. США, 2020 рік

Джерело: [8]

На ньому видно, що капітальні інвестиції стабільно нарощувалися протягом останніх 6-ти років, однак, у 2020 році з оголошенням про епідеміологічну ситуацію у зв'язку з вірусом COVID-19, більша частка підприємств була вимушена припинити свою діяльність, у тому числі і інвестиційну, щоб не наражати своїх співробітників на небезпеку.

В результаті у 2020 році, у порівнянні з 2019 роком, кількість капітальних інвестицій скоротилася на 78,5 млрд. грн., або на 33,9%, що було значно менше за попередні періоди.

Географічне положення України, родючі землі, рівень фундаментальних знань, наявність корисних копалин – все це є причиною для великого вибору об'єкту промислового інвестування. Різновиди галузей дозволяють підтримувати ресурсну самостійність України та роблять її привабливою для вкладання

коштів різними суб'єктами інвестиційної діяльності. Таким чином, ми можемо точно визначити які з галузей є найбільш привабливими для власників промислових підприємств та держави (рис. 2).

З рисунку 2 стає зрозумілим, що всі види промислової діяльності у 2020 році скоротили свій обсяг капітальних інвестицій. Найбільш активною галуззю за інвестиціями є переробна промисловість: за останні 6 років вона збільшилася на 24765 млн. грн, або на 160%, однак, у 2020 році відповідно до 2019 року скоротилася 34237 млн. грн, або на 33,9%.

Найменш активною галуззю є промисловість у водопостачанні, каналізації, поводженні з відходами: за 6 років обсяг капітальних інвестицій збільшився на 1816 млн. грн, або на 138%, хоча у 2020 році – скоротилася на 902 млн. грн., або 22,3%. Найбільших втрат

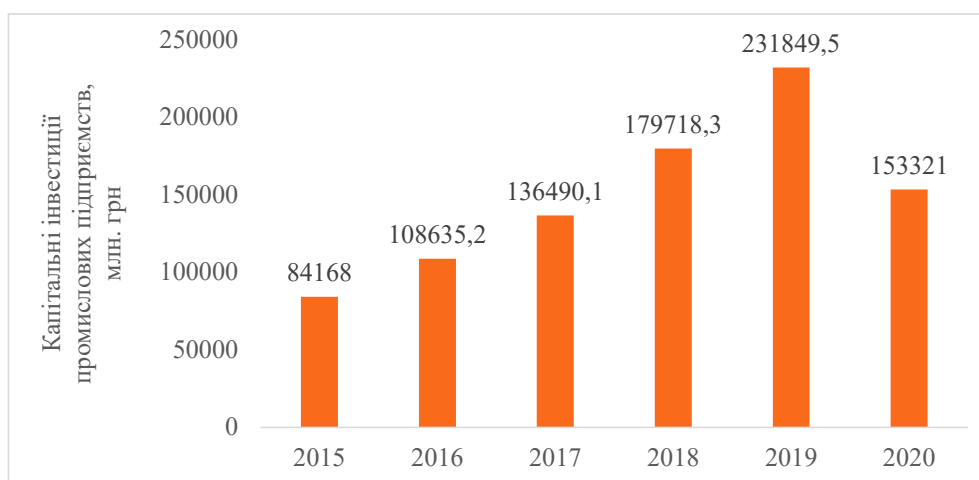

Рис. 1. Капітальні інвестиції промислових підприємств, 2015–2020, млн. грн.

Джерело: складено авторами на основі [3]

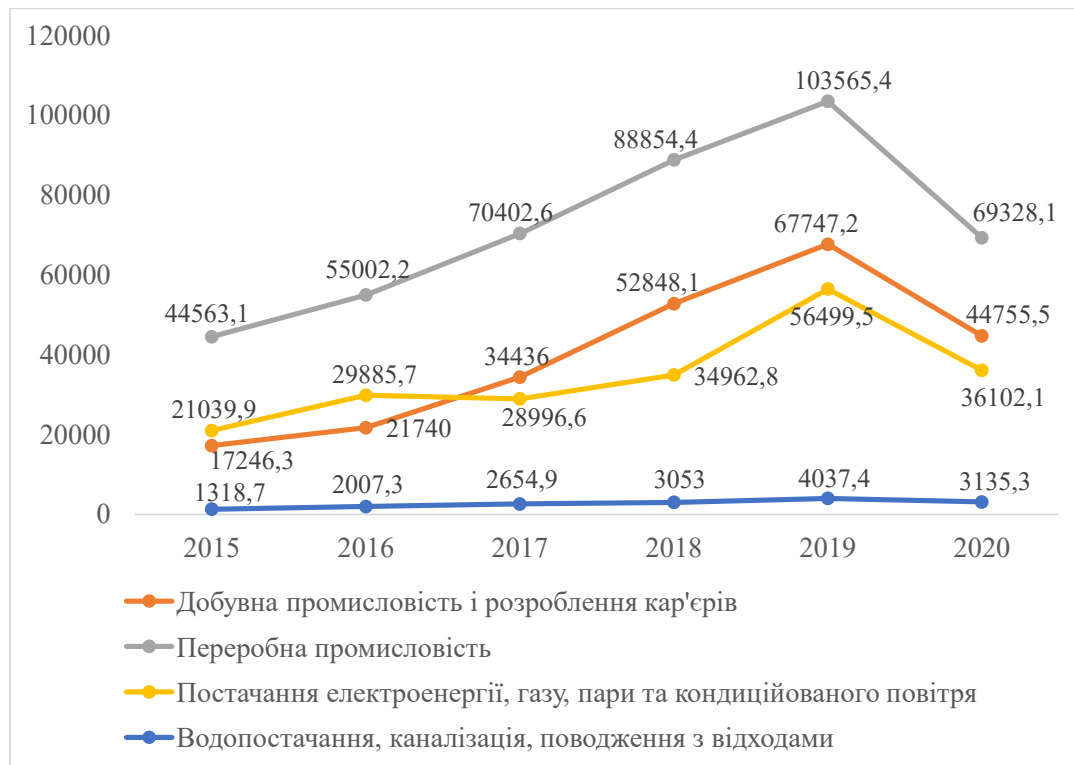

Рис. 2. Капітальні інвестиції за видами промислової діяльності, млн. грн.

Джерело: складено на основі [3]

у 2020 році потерпіла галузь постачання електроенергії, газу та ін.: обсяг капітальних інвестицій скоротився на 20397 млн. грн., або на 36,1%. Галузь добувної промисловості мала менші обсяги інвестицій у 2020 році ніж у 2019 році на 22991 млн. грн. або на 33,6%.

При детальному дослідженні галузі переробної промисловості (табл. 4) було визначено, що найбільший обсяг капітальних інвестицій поступав протягом останніх 6-ти років (2015–2020 рр.) у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів – 20532,5 млн. грн., у металургійне виробництво – 18834,4 млн. грн., у виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічну діяльність – 78351 млн. грн., у виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 6622,2 млн. грн.

Трьома найменш привабливими для інвестиційних вливань є три види галузі: виробництво меблів, коксу та текстильне виробництво, інвестиції яких в 2020 році становлять 1009,4-1542,3 млн. грн. Така тенденція пов'язана з жорсткою конкуренцією імпортованих речей на території України, які мають меншу вартість, на відміну від вітчизняних виробників, або у разі коксу – мають переваги за унікальністю товару.

Також доцільно оцінити тенденції в галузі машинобудування, які теж мали певні зміни в обсязі інвестицій (рис. 3). Як і в попередній статистиці капітальних інвестицій галузей переробної промисловості у 2020 році у зв'язку із пандемією обсяг інвестицій скоротився.

По причині негативного економічного та політичного станів інвестиційне вливання в автотранспортні засоби у 2016 році скорочувалося, у 2019 році дана тенденція настигла і усі інші галузі машинобудування, але по причині того, що технічне співробітництво є причиною зниження привабливості вітчизняного виробництва.

В часи пандемії Україна не була готова для продовження виробництва, тому потреби в оновленні устаткування та машин була відсутня. Найбільші втрати зазнала галузь виробництва автотранспорту, де у 2020 році обсяг інвестицій скоротився на 2276 млн. грн., або на 43,3%. Усі інші показники залишилися наприкінці 2020 року майже на рівні 2015 року.

Аналізуючи рисунок 3 можна зробити висновки, що протягом останніх 5-6 років промислова галузь мала стрімку позитивну тенденцію, зокрема лідером інвестиційних капітальних вкладень в оновлення промислового сектору була переробна промисло-

Таблиця 4

Капітальні інвестиції галузей переробної промисловості, 2015–2020 рр., млн. грн.

Параметр	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	12653,0	16938,5	17944,8	23088,9	31802,2	20532,5
Текстильне виробництво; виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	916,1	1695,3	1849,0	1738,9	1283,3	1009,4
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	3542,2	3581,1	6320,8	6752,3	9522,0	7835,1
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	671,2	734,9	906,0	1359,2	1929,7	1542,3
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	1830,7	1655,5	2849,7	2569,9	2382,7	1951,3
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1628,6	1669,3	1845,6	2397,9	2485,1	2679,3
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	3560,5	5857,0	8860,5	11319,3	10213,8	6622,2
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	12503,4	14341,4	18042,0	25567,7	30488,4	18834,3
Машинобудування	6293,2	7166,0	9834,6	11958,7	11058,0	6799,6
Виробництво меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин і устаткування	963,7	1363,2	1949,6	2101,6	2400,2	1522,1

Джерело: [3]

Рис. 3. Капітальні інвестиції в галузі машинобудування, млн. грн.

Джерело: складено на основі [3]

вість – металургійне виробництво та виробництво харчових продуктів, однак, через пандемію вірусу та неспроможності вітчизняних виробників вистояти цінову конкуренцію перед імпортними аналогами починаючи з 2019 та у 2020 році обсяг капітальних інвестицій різко скорочувався – загалом на 33,9%.

Розглянемо пріоритетні напрями іноземних капіталовкладень в Україні за 2020 рік (рис. 4). Найбільш пріоритетними галузями були: переробна промисловість (25 %), фінансова діяльність (15 %), торгівля (10 %) та ін. напрями іноземних капіталовкладень (27 %), а найменш пріоритетними є: виробництво та розподіл електроенергії (1 %), сільське господарство (2 %), добувна промисловість (3%), транспортний зв'язок (4%) та будівництво (5%).

Проблемами розвитку інвестиційної та саме інноваційної діяльності в економіці України є:

- недостатній обсяг заощаджень населення, коштів суб'єктів господарювання та держави для здійснення інвестицій із метою реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів;

- невизначеність правового інструменту залучення недержавних інвестицій із метою розвитку економіки, зокрема механізму забезпечення розвитку державно-приватного партнерства;

- низькі темпи впровадження високих технологій;

- висока енергоємність внутрішнього валового продукту;

- зношеність основних фондів;

- недосконалість законодавства щодо розвитку інноваційної діяльності;

- невиконання суб'єктами господарювання вимог законодавства щодо взяття на облік об'єктів права інтелектуальної власності й відсутність механізму заохочення введення таких об'єктів у комерційний обіг;

- нерозвинутість інноваційної інфраструктури, недостатня кількість інноваційних підприємств (інноваційних центрів, технопарків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів), наукових парків, центрів трансферу технологій і промислових кластерів;

- недосконалість механізму комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок;

- невизначеність пріоритетів розвитку базових галузей економіки й відсутність сприятливих умов для залучення інвестицій із метою забезпечення розвитку високотехнологічного виробництва;

- незначна кількість вітчизняних виробників високотехнологічної продукції, що беруть участь у міжнародному обміні технологіями, у зв'язку з недосконалістю законодавства щодо трансферу технологій;

- недостатня державна підтримка впровадження інновацій для забезпечення розвитку малого й середнього підприємництва [7].

Трансформаційні процеси, які відбуваються в національній економіці і впливають на зміни в інвестиційній системі, спричинені неналежною організацією та інституціональним супроводженням інвестиційного процесу. В результаті того, що головні акценти в регуляторних документах інвестиційного характеру останніх років робилися на залучення іноземного капіталу, було втрачено контроль над стимулюванням відтворюваль-

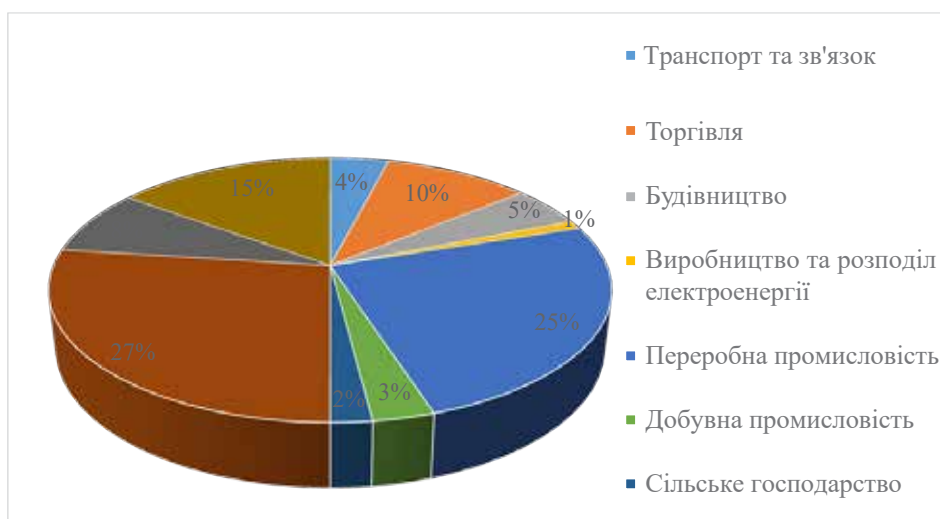

Рис. 4. Пріоритетні напрями іноземних капіталовкладень в Україні за 2020 рік

Джерело: [8]

них процесів у стратегічних видах економічної діяльності.

Визначені в результаті проведених досліджень перспективи регулювання процесу розвитку інвестиційної системи в Україні перебувають здебільшого в площині інституціональних перетворень, оскільки саме цей аспект є одним з найбільш значущих і проблемних для національної економіки. Стратегічні орієнтири у вигляді: скорочення відтоку капіталу, забезпечення відтворювальної стійкості; підтримки точок економічного зростання, розвитку територіальних підсистем; забезпечення інноваційності розвитку національної системи інвестування та вітчизняної економіки, пропонується реалізувати за допомогою ряду нормативних, організаційно-економічних важелів, а саме:

- підтримки реінвестування капіталу за допомогою пільгового інвестиційно-орієнтованого оподаткування (в секторальному та проєктному вимірах);

- впровадження стимулів для інвестування в реальний сектор економіки для установ банківсько-фінансової сфери;

- скасування непродуктивних пільг і прямих дотацій;

- запровадження інвестиційно-орієнтованих перспективних пільг з оподаткування прибутку при реалізації стратегічно значущих проєктів, застосування попроектного підходу в діючому податковому законодавстві;

- капіталізації інформаційно-інтелектуальних внесків при супроводженні інвестиційних проєктів на регіональному рівні, формування фондів інвестиційної підтримки;

- інвестиційно-орієнтованого використання фінансових ресурсів ДФРР (Державного фонду регіонального розвитку) та реверсних дотацій територіальних громад (на проєкти співробітництва);

- пільгового режиму оподаткування прибутку, реінвестованого в наукову діяльність, інноваційний розвиток, підготовку висококваліфікованих кадрів.

Ці фактори, що негативно впливають на формування інвестиційного клімату в Україні, вимагають розробки комплексу заходів для його покращення. Потрібне кардинальне поліпшення інвестиційного клімату, оскільки воно залишається непривабливим. Однак швидко і різко змінити ситуацію практично неможливо. Багато процесів, таких як встановлення корпоративного управління, забезпечення надійного функціонування судової

влади, боротьба з корупцією та інші зміни, є тривалими.

Важливим кроком у забезпеченні стабільності інвестиційного процесу є формування ринку для іноземних інвестиційних операторів.

Таким чином, багато потенційних інвесторів в Україні зацікавлені у великому ринку України, його щедрих ресурсах, кваліфікованій робочій силі, але не поспішають робити рішучий крок. Потенційні інвестори побоюються таких негативних факторів, що формують інвестиційний клімат, як надмірне регулювання; складні, заплутані та високі податки; постійно змінювані правила гри; неможливість виконання контрактів. Все це створює несприятливе середовище для бізнесу та інвестицій. Українські підприємці називають той самий перелік негативних факторів.

Серед причин несприятливого інвестиційного клімату в Україні і, отже, стримування економічного розвитку, численні вітчизняні та зарубіжні дослідження відзначають нестабільність українського законодавства, надмірне регулювання більшості ринків, недостатньо розвинуту ринкову інфраструктуру, включаючи фондовий ринок, сильний податковий тиск, бюрократію та корупцію влади.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, найбільш привабливою формою інвестування в Україні є прямі іноземні інвестиції, зокрема найбільш пріоритетними галузями в 2020 році були: переробна промисловість, фінансова діяльність, торгівля та інші напрями іноземних капіталовкладень.

Однак, зважаючи на негативні тенденції останніх років, зокрема скорочення обсягу інвестування у всіх видах промислової діяльності, доцільно покращити інвестиційну привабливість країни за рахунок безпосередньої участі держави у гарантуванні захисту і безпеки капіталовкладень інвестора, формування необхідної законодавчої бази у сфері інноваційно-інвестиційних процесів, формуванні ефективної інвестиційної стратегії, гармонізації вітчизняного законодавства зі стандартами ЄС, що в свою чергу зумовить зростання припливу ПІІ.

Перспективами подальших досліджень є: підвищення рівня інвестиційної привабливості різних галузей України, формування ефективних принципів інвестування, використовуючи зарубіжні механізми державного сприяння розвитку інвестиційних процесів в інвестиційно-інноваційній сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бенджамін Грем. Розумний інвестор. Стратегія вартісного інвестування. Київ : Наш формат, 2019. 234 с.
2. Гук О. В., Грищенко А. О. Вітчизняний та зарубіжний досвід удосконалення методик визначення ставки дисконтування. *Економічний простір : Збірник наукових праць*. 2012. № 68. С. 173–179.
3. Державна служба статистики України. Офіційна сторінка. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 29.04.2021).
4. Інноваційно-інвестиційна діяльність у національній економіці: сучасний стан та шляхи вдосконалення. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/znpnadu_2014_1_9.pdf (дата звернення: 04.05.2021).
5. Мельник А. В., Гук О. В. Механізм забезпечення інноваційного розвитку на промисловому підприємстві. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи* : зб. тез доп. II Міжнарод. наук.-практ. конф. (Київ, 22 квіт. 2021 р.). Київ, 2021. С. 228–229.
6. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) в Україну. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/> (дата звернення: 20.03.2021).
7. Розвиток інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні. URL: <https://zet.in.ua/statistika-2/rozvitok-investicijnoi-ta-innovacijnoi-diyalnosti-v-ukraini/> (дата звернення: 05.05.2021).
8. Шевчук В. Я., Рогожин П. С. Основи інвестиційної діяльності. Київ : Генеза, 2018. 266 с.

REFERENCES:

1. Hrem, B. (2019) *Rozumnyi investor. Stratehiia vartisnoho investuvannia* [A smart investor. Value investment strategy]. Kyiv: Nash format. (in Ukrainian)
2. Guk, O. V. & Hryshchenko, A. O. (2012) *Vitchyzniani ta zarubizhnyi dosvid udoskonalennia metodyk vyznachennia stavky dyskontuvannia* [Domestic and foreign experience in improving methods for determining the discount rate]. *Ekonomichnyi prostir: Zbirnyk naukovykh prats* [Economic scope: the collection of scientific works], 68, 173–179. (in Ukrainian)
3. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Ofitsiina storinka [State Statistics Service of Ukraine. official page]. Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Innovatsiino-investytsiina diialnist u natsionalnii ekonomitsi: suchasnyi stan ta shliakhy vdoskonalennia [Innovation and investment activities in the national economy: current status and ways to improve]. Retrieved from: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/znpnadu_2014_1_9.pdf
5. Melnyk A. V. & Guk O. V. (2021) *Mekhanizm zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku na promyslovomu pidpriemstvi*. [The mechanism of providing innovative development at the industrial enterprise]. In O. Gavrysh, V. Dergachova (Ed.), *Proceedings from ISPCBIMPP' 21: II Mizhnarodna nauково-praktychna konferentsiia «Biznes, innovatsii, menedzhment: problemy ta perspektyvy» – II International Scientific and Practical Conference «Business, Innovation, Management: Problems and Perspectives» (Kyiv, April 22nd, 2021)* (pp. 228–229). Kyiv: Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, Publishing house «Politekhnik». (in Ukrainian)
6. Priami inozemni investytsii (PII) v Ukrainu. Minfin [Foreign direct investment (FDI) in Ukraine. Ministry of Finance]. Retrieved from: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>
7. Rozvytok investytsiinoi ta innovatsiinoi diialnosti v Ukraini [Development of investment and innovation activities in Ukraine]. Retrieved from: <https://zet.in.ua/statistika-2/rozvitok-investicijnoi-ta-innovacijnoi-diyalnosti-v-ukraini/>
8. Shevchuk, V. Ya. & Rohozhyn, P. S. (2018) *Osnovy investytsiinoi diialnosti* [Basics of investment activity]. Kyiv: Heneza. (in Ukrainian)